

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.303.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Katoličani in časopisje.

Preganjanje katoliške Cerkve v Mehiki traja z malimi presledki že 6 let. V deželi, kjer je ljudska množica katoliškega mišljenja in življenja, kjer je tudi velik del razumnštva z globoko vnemo in požrtvovalnostjo vdan sv. veri in Cerkvi, je katoliška Cerkev — brezpravna. Tako je brez vsake svobode in pravice, da niti bogoslužja ne more vršiti v cerkvenih prostorih. To je povzročilo lažljivo svobodomiselstvo meščanskih in delavskih krogov s svojo strupeno proticerkvenostjo. Framasonstvo je podalo roko nekrščanskemu socializmu ter z njim ustvarilo skupno fronto za uničenje katolicizma v Mehiki.

Mehiški katoličani se proti tej strastno napadajoči fronti ne morejo postaviti v bran uspešno in učinkovito. Manjka jim zato onega orožja, brez katerega se danes politične in kulturne borbe ne morejo izvajati, in to je časopisje. Krščansko časopisje so puščali v nemar: to je njihova krivda, radi katere se danes skesano trkajo na prsi. Mirno so gledali, kako so framasoni širili liberalno časopisje med razumnštvom, kako je socializem s svojimi nekrščanskimi listi zastrupljal delavstvo, kako se je mladina s protikrščanskim štivom odtujevala Cerkvi. Mirno so gledali, kako je v tej s takšnim tiskom pripravljeno javnosti svobodomiselstvo — raziziralo svoje stranke, proti katerim katoličani niso mogli poslati v boj enakovredne organizacije. Omejujoč se na zgolj cerkveno delovanje, so doživeli, da so izgubili ne samo šole, ampak naposled tudi še cerkve. Tako se na njih maščuje, da niso spoznali in izvrševali svojih dolžnosti k krščanski in časopisju.

Slično je šel razvoj javnega življenja tudi v Španiji. Revolucija proti monarhiji je španske katoličane popolnoma presenetila. Da je ta razvoj šel v skrajno levo ter se je z vso sovražnostjo obrnil proti katoliški Cerkvi, se je zgodilo med drugim tudi radi tega, ker katoličani javnega mnenja niso obvladovali. Nekrščanske struje, ki jih je dirigiral na eni strani meščanski liberalizem s framasonstvom na čelu, na drugi strani radikalni nekrščanski socializem, so zajele politično življenje, še preden so se katoličani tega zavedli. Brez krepkega orožja dobrega, na višini stoječega časopisja so bili mahoma postavljeni pred gotova politična dejstva in — pred preganjanje katoliške Cerkve. Ako bi bili španski

katoličani žrtvovali nekaj tisočakov za dobro časopisje, bi si bili prihranili milijonske vrednote, ki so jih zgubili, ko so postala samostanska in cerkvena poslopja žrtev plamenov, katere je zanelila od nekrščanskih časopisov nahujkana tolpa.

Ta dva primera: Mehika in Španija, bi morala katoličane vzbuditi iz mrtvila nezavednosti in brezbriznosti, kar se tiče časopisja. Napoleon Veliki, francoski cesar, je izjavil o časopisju, da je velesila. Katoličani se nismo zavedali, kako resničen je ta izrek. Zato se je zgodilo, da nas je ta velesila tolikokrat premagala. Nismo razumeli, da bi si jo napravili zaveznico, zato je nastopila proti nam. Od znanosti se katoliški Cerkvi ni treba ničesar bati. Kar je prava znanost, ne more veri in Cerkvi škodovati. Kar pa širijo v široke ljudske mase nekrščanski časniki in listi, to ni znanost, to so domneve, to je laž, to je natočevanje, to je zavažanje ljudi in brezvestno hujskanje. Največji sovražnik katolicizma je nekrščansko časopisje. Veliki naš narodni učitelj škof Slomšek je imel prav, ko je pisarje nekrščanskih knjig in časnikov ožigosal kot pomagače samega hudobca.

Mehika in Španija učita, kaj je katoliško ljudstvo brez katoliškega časopisja. Mehika in Španija učita, kako prav so imeli rimski papeži, ki so katoliškemu ljudstvu tako nujno klicali v spomin njegove dolžnosti do dobrega, krščanskega časopisja. Tolikokrat je prišla iz Rima opominjevalna, očetovska beseda o tem, kako je dolžnost vseh katoličanov širom sveta, da odklanjajo in zavračajo nekrščansko časopisje, naj se jim ponuja pod to ali drugo klinko, ter na vso moč podpirajo katoliški tisk. Kolikokrat je bila ta

beseda, ki je šla iz najvišje, od Boga postavljene opazovalnice sveta, narodu in državi, bila preslišana! Nesrečno je to bilo s tistim posameznikom in narodom, ki so jo preslišali. Kesali so se, ali pa se bodo vsi prej ali slej. Podpora slabih knjig in časnikov je sodelovanje s slabim. Zkrb za razširjenje in napredok krščanskega tiska pa je dobro delo.

Zavedajmo se torej svojih dolžnosti do krščanskega časopisja! Potrudimo se, da te dolžnosti izvršujemo vsak v okviru svojega stanu in svoje zmožnosti! Bavarski škofje so v svojem pastirskem listu meseca septembra tega leta o tem zapisali naslednje uvaževanja vredne besede: »Ni treba posebej poudariti, da važnost katoliškega tiska v sedanjem času ni manjša, marveč je postala veliko večja. Zato zasluži delo katoliškega tiskovnega društva, katoliško dnevno časopisje, katoliški listi in katoliške knjige našo posebno podporo. V katoliško hišo spada katoliški časnik, ne pa protikatoliški list in protikatoliška knjiga. Kdor si ne more naročiti katoliškega dnevnika, naj ima katoliški tednik. Naj duhovniki posvečajo posebno pozornost pokrajinskim listom, ki so povsod za nas opora in moč. Od vseh strani se dela na izpopolnitvi ljudskih knjižnic. Duhovščina naj se potruži, da katoličani v tem oziru ne zaostanemo ter da ne bi sovražnik svojimi podvzetji in ustanovami zasejal plevel na njivo Gospodovo. Veliko knjig in časnikov, ki potujejo od hiše do hiše, iz roke v roko, skriva in nosi v sebi mnogo strupa in nesnage.« Pomenljive besede, ki naj ne bi šle mimo nas brez vpliva in brez učinka!

Papežev zastopnik v Mehiki, nadškof Leopold, je bil na povelje vlade izgnan v vojaškem letalu.

Francozi in Angleži bi radi rešili razorožitveno konferenco. V Ženevi zborujoča razorožitvena konferenca ne more nikamor, ker nobena velesila ne čepopusti glede oboroževanja in ker Nemčija zahteva enakopravnost v orožju z drugimi državami. Seje razorožitvene konference so odgodene, ker se je podal francoski ministrski predsednik Herriot v London, kjer se posvetuje s predsednikom angleške vlade Macdonaldom, kako bi se še dalo ženevsko razorožitveno delo rešiti pred popolnim razpadom.